

Hondenpoep hoort niet

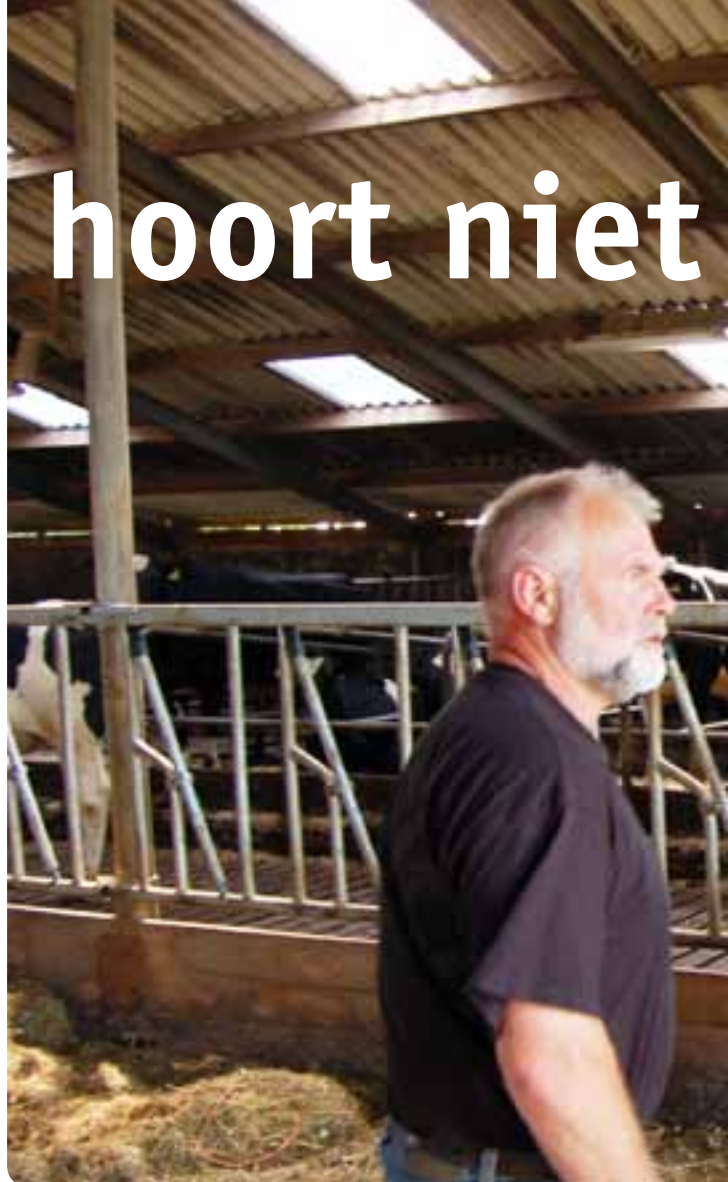
Honden uit de stal houden is het belangrijkste advies als het over Neospora gaat. Maar hoe doe je dat als je een boerderijcamping runt? GD-dierenarts en Neosporaspecialist Thomas Dijkstra ging op bezoek bij een boerderijcamping op Texel waar men al flink wat maatregelen tegen Neospora heeft genomen. Hij gaf nog wat extra advies.

Bij de ingang van boerderijcamping De Vrije Vogel in het Texelse Oudeschild staat een paaltje met daarop drie bordjes. Onderop een bordje met 'geen hondentoilet', daarboven een verbodsbordje met een hond die zijn behoefte doet en daarboven een artikel uit het weekblad Boerderij. Het artikel gaat over een veehouder met een Neosporaprobleem op zijn bedrijf.

De bordjes zijn bedoeld om de campinggasten te wijzen op de gevaren van hondenpoep voor de gezondheid van het vee. Melkveehouders Klaas en Riet Tjepkema zijn geen hondenhaters, zoals een campinggast eens concludeerde na het zien van de bordjes. "Wij hebben zelf een hond gehad en ik vind het jammer dat die er niet meer is, maar ik wil gewoon geen risico lopen. We hebben geen Neosporaprobleem en ik wil het ook niet krijgen", zegt Klaas.

Honden welkom

In 2000 startten de melkveehouders met een boerderijcamping. Eerst met vijf plaatsen, maar inmiddels met vijftien. De familie Tjepkema koos ervoor honden gewoon toe te laten op de camping. Tjepkema denkt dat de camping eenderde minder gasten krijgt als honden niet welkom zouden zijn. "De gasten hoeven er zelfs niet extra voor te betalen, maar ze moeten zich dan wel aan de regels houden. Dus de honden aangelijnd houden, geen honden in de stal en de

poep zelf opruimen." Al in de bevestigingsmail wordt dit aan de gasten uitgelegd.

Tjepkema neemt meer maatregelen om een Neosporabesmetting te voorkomen. Zo houdt hij het gemaaid gras van de camping en van de berm langs de oprit apart. Het ligt op een hoop achter de ligboxenstal. Als het gecomposteerd is, gaat het op de mesthoop en wordt het uitgereden. GD-dierenarts en Neosporaspecialist Thomas Dijkstra adviseert om deze mest niet op grasland uit te rijden. "De Neosporaparasiet kan een jaar in hondenpoep overleven. Direct zonlicht en uitdroging maken dit stadium korter, maar hiermee moet je geen enkel risico lopen."

Dijkstra wijst Tjepkema ook op het risico van hondenpoep in de looplijnen en in de rijpaden van de trekker. Zo kan er namelijk via de laarzen of trekkerbanden alsnog poep in het kuilvoer komen. Maar Tjepkema geeft aan dat de honden van de campinggasten zeker niet in of achter de stal komen.

"Ik heb geen probleem en ik wil het ook niet krijgen"

Je kunt merken dat de Texelse veehouder vaker over Neospora heeft gesproken met campinggasten. Hij vertelt over een gast die vroeger gewoon met honden door het weiland liep, maar die na het verhaal van Tjepkema begreep waarom

in koeienvoer

GD-dierenarts en Neosporaspecialist Thomas Dijkstra (rechts) adviseert melkveehouder en campinghouder Klaas Tjepkema over Neosporapreventie.

dat niet meer kon. Een Duitse campinggast had wat minder begrip. De hond van de Duitser was volgens de eigenaar tegen allerlei aandoeningen geënt, dus hij begreep niet waarom de veehouder de hond niet in het weiland wou hebben. Tjepkema wil voor zijn Duitstalige gasten nu een Duitstalig bordje ophangen. Dijkstra laat hem een bordje zien dat hij aantrof tijdens een vakantie in Oostenrijk. Hierop wordt de wandelaar aangesproken op het effect van poep op de smakelijkheid van het gras. Volgens Dijkstra een voorbeeld van goede communicatie over dit onderwerp. “Je moet niet met burgers gaan discussiëren over het risico van een Neosporabesmetting door hondenpoep, maar het gewoon houden op: hondenpoep hoort niet in koeienvoer”. Tjepkema is het daar helemaal mee eens. Zijn vrouw Riet wil meteen met een Duitstalig bordje aan de slag.

Weinig verwerpers

Het bedrijf heeft weinig verwerpers. “Toevallig afgelopen winter eentje, maar dat was een tweeling”, zegt Tjepkema. Als deelnemer aan GD Tankmelk Neospora monitort het bedrijf de Neosporastatus. Van deelnemers aan dit programma worden eventuele verwerpers, die ingestuurd worden voor bijvoorbeeld het verplichte Brucella-onderzoek, ook gratis onderzocht op Neospora. “Gelukkig is er nog nooit Neospora gevonden in het bloed van een verwerper. We proberen het gewoon allemaal buiten de deur te houden”.

Veel misverstanden over Neospora

Neospora caninum is de belangrijkste oorzaak van verwerpen bij koeien. Een infectie met Neospora leidt niet tot ziekteverschijnselen bij de koeien. Wel kan de parasiet de dood van de ongeboren vrucht veroorzaken. Vooral bij pinken komen de vruchtbaarheidsproblemen voor. Niet elk geïnfecteerd dier verwerpt, maar kan de infectie wel overdragen. Uit GD-onderzoek is veel bekend geworden over de besmettingsroute van Neospora. Besmetting vindt op twee manieren plaats:

- via overdracht van moeder op kalf; Dit is de belangrijkste besmettingsbron. Meer dan tachtig procent van de kalveren geboren uit besmette koeien is ook besmet.
- overdracht via een hond. De hond neemt besmet materiaal van het rund op, bijvoorbeeld een verworpen vrucht, nageboorte of vruchtwater. Honden kunnen elkaar ook besmetten via hondenpoep of van teef op pup tijdens de dracht. Een tijdje later scheidt de hond met de ontlasting besmettelijke eitjes van de parasiet weer uit. Het rund kan deze eitjes via het voer of het drinkwater opnemen.

We peilden de Neosporakennis van melkveehouders tijdens de Rundvee Relatiedagen in Hardenberg en via het digitale klantenpanel. Het merendeel van de ondervraagden noemt direct de hond in relatie tot Neospora. Toch denken veel boeren onterecht dat ook vossen en vogels Neospora kunnen overbrengen. Of juist dat alleen jonge honden Neospora overbrengen. Dat Neospora de belangrijkste oorzaak is van verwerpen is voor eenderde ook een verrassing.